

Nâng cao kỹ năng tự học đối với sinh viên tiếng Trung Quốc chuyên ngành thương mại dựa trên phương pháp xây dựng sổ tay học tập

Nguyễn Thị Vân Anh*

*Trường Đại học Thủ đô Hà Nội

Received: 13/03/2024; Accepted: 26/03/2024; Published: 15/5/2024

Abstract: *The comprehensive strategic partnership between Vietnam and China is a condition as well as development potential that guides the cooperation between the two Parties, States and Peoples of the two countries in the fields of social and cultural life. , an association in which the field of education and training in the use of the two countries' languages has also become a prerequisite issue, contributing to promoting areas of cooperation between the two countries, including the fields of trade and services. service. The mission of universities is to provide high-quality human resources for the field of business Chinese, in addition to curriculum resources that serve as a necessary condition for learners to be able to study. It is necessary to have a supporting learning material with the advantage of being compact and easy to use so that learners can study and use it anytime, anywhere. This requires the need to research a learning material. Focus on vocabulary and sentence structure for business Chinese majors.*

Keywords: *Self-study skills, Chinese for business purposes, study handbook.*

1. Đặt vấn đề

Ngoại ngữ là một chuyên ngành đào tạo mang tính chất đặc biệt, đây là một chuyên ngành đào tạo có sự phối hợp giữa phương pháp truyền thống cũng như cần có các các biện pháp, học liệu hỗ trợ phù hợp đối với các môn học có tính chất quốc tế. Ngoại ngữ hiện nay không phải là điều kiện cần nhưng đây là điều kiện đủ trong tất cả công việc ở các phạm vi tổ chức khác nhau đều đòi hỏi đội ngũ nguồn nhân lực có một năng lực ngoại ngữ tối thiểu và phù hợp với từng vị trí việc làm. Tiếng Anh là một trong những ngôn ngữ thường được đào tạo và sử dụng trong các cơ sở giáo dục và đào tạo, bên cạnh đó việc song hành một ngoại ngữ khác trong các lĩnh vực đào tạo là xu hướng tiên tiến thể hiện việc nâng cao chất lượng nguồn nhân lực của các cơ sở giáo dục và đào tạo trình độ đại học, tiếng Trung Quốc là một trong những ngôn ngữ ngày càng có sự thu hút người học ở các hình thức đào tạo ngắn hạn, trung hạn, dài hạn, chuyên ngành hoặc chuyên ngành ngôn ngữ thứ hai, đây chính là hệ quả rõ nét nhất cho sự phát triển tốt đẹp của mối quan hệ đối tác chiến lược toàn diện của Việt Nam và Trung Quốc trong các lĩnh vực của đời sống, xã hội, trong đó lĩnh vực giao lưu văn hóa và hoạt động thương mại tại các khu vực biên giới của hai quốc gia diễn ra sôi động và cùng tạo ra những giá trị tốt đẹp về lĩnh vực kinh tế choc cư dân của hai quốc gia.

Sự phát triển của hoạt động thương mại dẫn đến hệ quả và yêu cầu đặt ra đối với các cơ sở giáo dục và đào tạo đó là nhu cầu của người học về tiếng Trung Quốc ngày càng có sự phát triển, điều này đòi hỏi bên cạnh các tài liệu học tập như giáo trình hoặc các học liệu đòi hỏi cần có những tài liệu mang tính chất nhỏ, gọn và phù hợp với người sử dụng như các từ vựng thuộc chuyên ngành thương mại, hoặc các mẫu câu mang tính chất giao tiếp thông dụng phục vụ cho việc tham gia hoạt động thương mại để người học có thể sử dụng với mục đích vừa là tài liệu học tập vừa là tài liệu có tính ứng dụng trong hoạt động thương mại. Điều này đòi hỏi cần có những nghiên cứu cụ thể về lĩnh vực tiếng Trung Quốc chuyên ngành thương mại để xây dựng một tài liệu học tập phù hợp với yêu cầu sử dụng của người học.

Tiếng Trung Quốc cũng có đặc điểm giống như những bộ môn ngoại ngữ khác, đó là người học muốn sử dụng thành thạo bên cạnh thời gian học tập trên lớp, người học cần phải được trang bị năng lực tự học, tự rèn luyện.. Việc tự học không chỉ đơn giản thể hiện ở việc người học có năng lực ghi nhớ các kiến thức mang tính chất cơ bản đó còn là năng lực vận dụng và sử dụng các ngôn ngữ được học vào một tình huống, hoàn cảnh cụ thể, đặc biệt ở đây là tiếng Trung Quốc trong hoạt động thương mại. Ngôn ngữ cũng là một học có sự thay đổi về phương pháp giảng dạy cũng như tài liệu học tập thường xuyên có

tính cập nhật điều này đòi hỏi người học cần có một phương pháp học tập để vừa có thể ghi nhớ các nội dung mang tính chất cơ bản của kiến thức về phương pháp học tập của ngôn ngữ cũng như có thể lưu trữ một số những tình huống cụ thể trong việc giao tiếp và sử dụng ngôn ngữ, đặc biệt là trong một số tình huống giao dịch thương mại điển hình trong hoạt động kinh tế, xã hội. Vì vậy việc có một tài liệu học tập như sổ tay học tập là công cụ mang tính chất phù hợp, hữu ích để vừa đáp ứng được mục tiêu học tập của người học cũng như góp phần nâng cao khả năng sử dụng ngôn ngữ trong điều kiện tham gia hoạt động cụ thể của người học.

Để có thể xây dựng được một sản phẩm mang tính chất phục vụ người học một cách có hiệu quả, đặc biệt trong lĩnh vực tiếng Trung Quốc chuyên ngành thương mại cần có những nghiên cứu mang tính chất hướng dẫn xây dựng sổ tay học tập tập trung vào các nội dung trọng tâm của lĩnh vực thương mại để có thể đưa ra được một sản phẩm tính chất ứng dụng cao đối với sinh viên chuyên ngành tiếng Trung Quốc góp phần giúp người học phát triển ở mức độ toàn diện đáp ứng yêu cầu về chuẩn đầu ra và năng lực sử dụng đối với các nội dung học được đào tạo.

2. Nội dung nghiên cứu

2.1. Mối quan hệ giữa giữa cá nhân người học đối với việc nâng cao kỹ năng tự học tiếng Trung Quốc chuyên ngành thương mại dựa trên phương pháp xây dựng sổ tay học tập tại Trường Đại học Thủ đô Hà Nội

Sổ tay học tập chính là một tài liệu được xây dựng dựa trên chính năng lực cũng như gắn với nhu cầu của người học để có được một tài liệu phù hợp phục vụ học tập. Dựa trên các kiến thức được tích lũy cũng như một số những tình huống mang tính chất tương tác trực tiếp hoặc trực tuyến về mặt ngôn ngữ sẽ giúp cho người học học tập và sau này làm việc liên quan đến lĩnh vực tiếng Trung thương mại sẽ là một tài liệu mang tính chất gọn nhẹ, dễ sử dụng cũng như gắn liền giữa năng lực tự học và sổ tay học tập. Có thể nhận thấy dựa trên các nội dung chính đối với lĩnh vực thương mại trong ngôn ngữ Trung Quốc cũng như các nội dung có liên quan đến môn học này trong các tình huống mà người học có thể gặp như một số từ vựng mang tính chất liên quan và hay sử dụng đối với lĩnh vực cùng với đó là các lĩnh vực được giảng dạy trong tiếng Trung Quốc lĩnh vực thương mại để khi tự học người học có thể dễ dàng tìm kiếm các nội dung phù hợp để sử dụng. Các nội dung này người học có thể tổng hợp dựa trên việc tự học cùng với đó có thể gắn với các tình huống mà

người học đã từng trải qua trong việc sử dụng tiếng Trung quốc trong trao đổi lĩnh vực thương mại.

Trong trường hợp nếu không có hoạt động tự học thì việc sử dụng một số cuốn sổ tay tiếng Quốc có sẵn sẽ đưa ra một số vấn đề đối với người học đó là việc người học sẽ gặp một số những vấn đề nếu sử dụng các tài liệu có sẵn đó là việc các cuốn sổ tay này sẽ không có sự cập nhật cũng như có các tình huống mang tính chất điển hình mà nếu như không có phương pháp tự học người học không thể tổng hợp được các ví dụ hoặc các nội dung phù hợp để đưa vào sổ tay học tập. Đặc biệt việc tự học giúp cho sinh viên rèn luyện được khả năng ghi nhớ một cách tốt hơn, nếu như chỉ sử dụng những sổ tay học tập có sẵn với nội dung rất nhiều từ vựng mà người học chưa trải qua việc sử dụng kỹ năng tự học thì sẽ làm cho người học rất khó để ghi nhớ đặc biệt là các chữ có nguồn gốc là chữ Hán. Bên cạnh đó việc sử dụng cũng như đưa ra được các nội dung quan trọng phù hợp với sổ tay học tập sẽ giúp cho người học xây dựng được một phương pháp học tập phù hợp giúp kỹ năng tự học được sử dụng thường xuyên đạt được mục tiêu trong hoạt động học tập một cách hiệu quả.

Từ đó có thể nhận thấy việc người học xây dựng được sổ tay học tập có sự tương quan đối với việc phát triển được kỹ năng tự học dành cho người học, để hoạt động này diễn ra một cách có hiệu quả hơn đòi hỏi cần có những định hướng đối với hoạt động này đối với sinh viên tiếng học tiếng Trung Quốc lĩnh vực thương mại.

2.2. Một số định hướng nâng cao kỹ năng tự học đối với sinh viên tiếng Trung Quốc chuyên ngành thương mại dựa trên phương pháp xây dựng sổ tay học tập

2.3.1. Cải thiện nhận thức của người dạy đối với việc xây dựng sổ tay học tập nhằm nâng cao kỹ năng tự học đối với sinh viên tiếng Trung Quốc chuyên ngành thương mại

Đối với hoạt động trên lớp, tiếng Trung Quốc trong lĩnh vực thương mại là một môn học mang tính chất thực hành, người dạy cần giúp cho học viên hiểu việc tự học có sử dụng sổ tay học tập là vô cùng quan trọng, đây là một phương pháp mang tính chất rèn luyện ngôn ngữ để thông qua đó người dạy có thể tạo cơ hội cho người học chia sẻ kinh nghiệm cũng như thực hành các kỹ năng của môn học trong thời gian ở trên lớp thông qua hoạt động thảo luận, thuyết trình như một tình huống mang tính chất thương mại để người học có thêm cơ hội thể hiện và hoàn thiện các năng lực của bản thân đối với việc sử dụng ngôn ngữ khi tham gia một tình huống thương mại cụ thể.

2.3.2. Nâng cao chất lượng đối với người học tiếng Trung Quốc chuyên ngành thương mại dựa trên phương pháp xây dựng sổ tay học tập

Sổ tay học tập đóng vai trò vô cùng quan trọng với người học, đặc biệt trong việc tự học thì sổ tay vừa là một tài liệu giúp người học ghi nhớ, vừa là một tài liệu để người học có thể sử dụng để đánh giá những thiếu hụt của bản thân ở một kỹ năng cụ thể của môn thông qua đó xác định để có thể nâng cao chất lượng học tập đối với tiếng Trung Quốc lĩnh vực thương mại.

Việc nâng cao kỹ năng học tập có thể được xác định từ việc đó là người học xác định được các khối lượng phù hợp đối với các nội dung được sử dụng và xây dựng trong sổ tay học tập đó là xác định được những gì phù hợp với nhu cầu học tập từng ngày của người học. Ví dụ ở đây đó là người học cần xác định được trên cơ sở các nội dung học tập được giảng dạy thì cần bao nhiêu tỉ lệ về từ vựng để có thể hiểu và sử dụng cũng như vận dụng được các nội dung được học tập. Trong việc xây dựng sổ tay học tập, phương pháp tự học sẽ giúp cho người học hiểu rõ bản chất của vấn đề tránh tình trạng xây dựng số lượng từ vựng không đáp ứng được nội dung bài học *cũng như xác định được các từ vựng mang tính chất* chuyên ngành để xây dựng được các cấu trúc câu phù hợp với tình huống thương mại cụ thể.

Bên cạnh đó để sổ tay thêm sinh động, người học có thể sử dụng các phần mềm được cung cấp sẵn có để có thể trao đổi và tương tác với người dạy hoặc các thành viên khác trong hoạt động học tập để có thể xem xét và so sánh các nội dung trong từng sổ tay học tập của các nhân để từ đó có thể tổng hợp và phát triển sổ tay học tập ở một mức độ cao hơn trở thành tài liệu tự học cho tất cả người học trong cùng chuyên ngành tiếng Trung Quốc.

2.3.3. Vai trò của của nhà trường và các tổ chức đoàn thể trong việc hỗ trợ xây dựng sổ tay học tập dựa trên phương pháp tự học đối với người học tiếng Trung Quốc chuyên ngành thương mại

Mặc dù sổ tay học tập thường là một tài liệu học tập chỉ khởi điểm ở một nhóm nhỏ người học để đáp ứng một yêu cầu cụ thể, tuy nhiên tiềm năng phát triển của tài liệu này ở mức khả thi nếu được sự hỗ trợ của Nhà trường và các tổ chức đoàn thể. Ví dụ Nhà trường có thể bố trí các nguồn lực để thúc đẩy hoạt động tự học cho người học như đó là nền tảng công nghệ phù hợp để giúp người học có thể tra cứu tài liệu hoặc tương tác với các nền tảng ngôn ngữ Trung Quốc giúp người học có thêm động lực học

tập. Bên cạnh đó để có thể tổng hợp và xây dựng được một sổ tay học tập một cách phù hợp và gắn với chuyên môn trong lĩnh vực thương mại, hệ thống học liệu của Nhà trường đối với lĩnh vực này tại thư viện có thể có thêm các tài liệu tiếng Trung Quốc liên quan đến lĩnh vực kinh tế, thương mại, đồng thời trên cơ sở năng lực và trình độ học tập của người học, Nhà trường có thể xây dựng các chương trình trao đổi với các cơ sở giáo dục và đào tạo của Trung Quốc để người học có thêm cơ hội tương tác, trao đổi và trau dồi kỹ năng học tập, phương pháp xây dựng sổ tay học tập để lựa chọn được một phương pháp tự học và cách thức xây dựng sổ tay học tập phù hợp với năng lực của bản thân cũng như xu thế phát triển của ngôn ngữ và lĩnh vực thương mại góp phần nâng cao chất lượng hoạt động đào tạo của Nhà trường cung cấp nguồn nhân lực chất lượng đóng góp vào sự phát triển kinh tế và xã hội của Thủ đô và đất nước.

3. Kết luận

Việc xây dựng một tài liệu học tập mang tính chất dựa trên năng lực tự học của từng cá nhân dưới hình thức gọn và tối ưu hóa thời gian sử dụng sẽ giúp người học có thể sử dụng ở không gian và thời gian cụ thể đáp ứng nhu cầu của người học trong việc sử dụng hoặc vận dụng trong một tình huống thương mại cụ thể.

Việc xây dựng sổ tay học tập dựa trên phương pháp tự học có thể khắc phục được một số những hạn chế trước đó về nội dung cũng như các vấn đề đáp ứng yêu cầu của người học. Việc xây dựng sổ tay học tập dựa trên phương pháp tự học sẽ là một trong những bước phát triển mang tính chất tiềm năng phù hợp với các đối tượng sử dụng, góp phần phát triển và nâng cao chất lượng đào tạo giúp người học được trang bị kiến thức đầu đủ về chuyên môn và kỹ năng tự tin tham gia việc làm trong lĩnh vực thương mại và sử dụng ngôn ngữ tiếng Trung Quốc.

Tài liệu tham khảo

1. Confucius Institute Headquarters/Hanban (2018). "Collection of Chinese Proficiency Test (HSK-6)" [Z], Beijing: People's Education Press, (in Chinese).
2. Nguyễn Đức Giang, Phan Thị Hồng Nhung (2019), "*Hệ thống tiêu chuẩn, tiêu chí đánh giá năng lực tự học và quy trình tổ chức phát triển năng lực tự học cho học sinh*"
3. Phan Thị Thu Hường (2023), "*Phương pháp giảng dạy môn học tiếng Trung Quốc giao tiếp đa phương tiện*", Tạp chí Khoa học Giáo dục Việt Nam DOI: <https://doi.org/10.15625/2615-8957/12310702>